

Taal

Pluswerk

Groep 6

Pit

ThiemeMeulenhoff

Naam

Taal

Pluswerk • Groep 6

Hoofdstuk 1

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Maak de puzzel af.

- 1 Gebruik woorden uit hoofdstuk 1 waar de letter van de puzzel in voorkomt.
- 2 Schrijf de woorden in de hokjes.
- 3 Bedenk er een puzzelvraag bij.

1	w	a	t	e	r	s	k	i	ë	n				
2								l						
3								l						
4								u						
5								s						
6								i						
7								o						
8								n						
9								i						
10								s						
11								t						

- 1 *Op lange latten over het water glijden.*
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

2

Bedenk een recept met de woorden in de kaartjes.

- 1 Schrijf op wat je nodig hebt.
- 2 Schrijf op hoe je het moet maken.

met behulp van

de olijf

voorbereiden

de broccoli

als de bliksem

het dieet

de witlof

de salade

van aanpakken weten

de courgette

Wat heb je nodig?

Hoe moet je het klaarmaken?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

Vervang het vetgedrukte woord.

1 Lees het verhaal en kijk naar de vetgedrukte woorden.

2 Bedenk een woord dat hetzelfde betekent. Schrijf dat achter de zin op.

Als je het niet weet, kun je het woord opzoeken in les 1, 3 of 4.

a Houd jij ook zo van **lekker rustig** aan **doen**?

b Languit op de divan voor de **tv**?

c Een beetje **op zoek gaan naar iets wat je wilt zien**.

d Ikzelf kijk graag naar **een kleine groep mensen die muziek maakt**.

e Ik **hoor bij** de mensen die dat uren achter elkaar volhouden.

f Kortom: ik ben er **heel geschikt voor**.

g En jij? Ik ben er **zeker van** dat jij dat ook kunt.

h Zou jij dat niet **graag willen weten**?

i Mijn **aanbeveling** is: probeer het eens uit.

4

Welk woord hoort bij de omschrijving?

Teken de woorden. Schrijf eronder wat het is.

- 1 het terrein waar veel fabrieken en kantoren staan

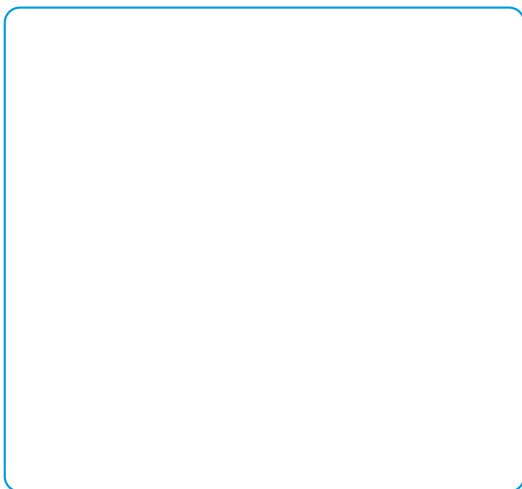
.....

- 2 een hond met opstaande oren, een spitse snuit

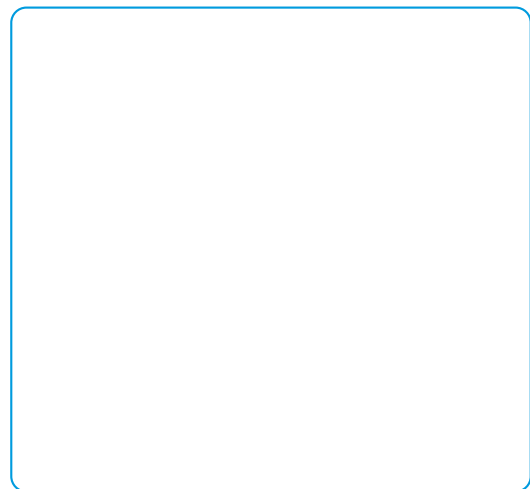
.....

- 3 haastig, met spoed

.....

- 4 bij aankomst vriendelijk begroeten

.....

Blok 1

Hoofdstuk 1

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van voegwoorden.
- Ik oefen het vinden van hoofdzin en bijzin in samengestelde zinnen.

1 Maak de zin af met steeds een andere bijzin. Gebruik een voegwoord.

- 1 In de vakantie slaap ik niet in een tent
- 2 In de vakantie slaap ik niet in een tent
- 3 In de vakantie slaap ik niet in een tent
- 4 In de vakantie slaap ik niet in een tent
- 5 In de vakantie slaap ik niet in een tent

2 Maak van twee zinnen één zin. Gebruik een voegwoord.

- 1 Ik ga repeteren. Ik zeg: 'Tot straks!'
- 2 Mijn gitaar ligt nog bij Sjoerd. Ik ga eerst naar Sjoerd.
- 3 Ik speel basgitaar. Mijn vriend speelt drums.
- 4 Ik heb geen tijd meer voor de band. Ik stop ermee.
- 5 Ik besteed mijn tijd aan huiswerk. Ik ga over naar de volgende groep.

3 Zoek de vijf voegwoorden in de puzzel.

1 Kijk zo → en zo ↓. Zet een streep door het woord dat je gevonden hebt. Maak met elk voegwoord een zin.

z	o	k	w	a	m
o	m	m	o	e	n
d	d	a	f	b	m
a	a	a	e	u	o
t	t	r	n	s	e
s	c	h	i	l	d

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Kijk naar de strip en lees de vraag. Vul de antwoorden in.

3 Welke woorden blijven over? Schrijf ze hieronder op.

.....

4 Bedenk een hoofdzin.

Gebruik een voegwoord.

1 ik bloemen in mijn tuin heb.

2 nu kan ik een nieuwe jas kopen.

3 ik daar geen last meer van heb.

4 mijn ouders zijn trots op me.

5 zij eet daar lekker van.

2**Welk woord betekent hetzelfde?**

- 1 Lees de woorden.
- 2 Bedenk woorden die ongeveer hetzelfde betekenen.
- 3 Gebruik de woorden uit hoofdstuk 2.

a aankomen

b zeggen

c klaarspelen

d uitleggen

e plaats

f aantekeningen

g bewonderaar

h hoe je iets zegt

- 4 Kies nu vier woorden uit hoofdstuk 2. Schrijf de woorden op.
Bedenk bij elk woord een woord dat ongeveer hetzelfde betekent.

a

b

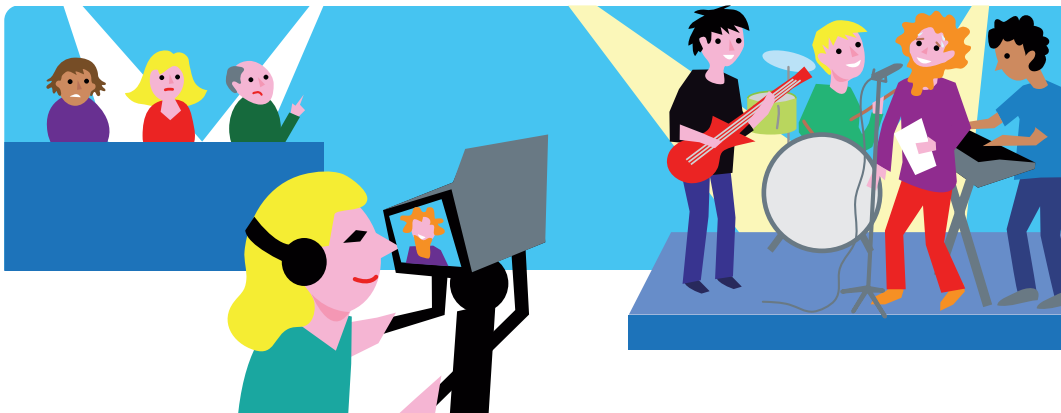
c

d

3 Schrijf een verhaal bij het plaatje.

Gebruik ten minste acht van de onderstaande woorden.

Kies uit: de studio | de jury | de cameravrouw | inzoomen | het uiterlijk | een cappuccino | de songtekst | de kritiek | allesbehalve | het type | snikheet | de televisiecamera | de band

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4

Maak de puzzel af.

- 1 Gebruik woorden uit hoofdstuk 2 waar de letter van de puzzel in voorkomt.
- 2 Schrijf de woorden in de hokjes.
- 3 Bedenk er een puzzelvraag bij.

1		t	o	e	v	a	l						
2						l							
3						l							
4						e							
5						s							
6						b							
7						e							
8						h							
9						a							
10						l							
11						v							
12						e							

- 1 *Het is onbedoeld zo gegaan.*
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

Blok 1

Hoofdstuk 2

Taal verkennen

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van zelfstandige naamwoorden, lidwoorden, telwoorden en samenstellingen.
- Ik oefen het herkennen en gebruiken van enkelvoud, meervoud en verkleinwoorden.

- 1** Zet de woorden in meervoud en schrijf het verkleinwoord op.
Denk aan het lidwoord.

meervoud

verkleinwoord (enkelvoud)

1 het ei

2 het kalf

3 het schip

4 het kind

5 de laptop

- 2** Onderstreep het zelfstandig naamwoord.

- 1 zodra – donkerblauw – kozijn – schilderachtig – binnen
- 2 garagedeur – spoiler – meeste – broer – op
- 3 dertigduizend – overkant – oppervlakkig – afgebrande

Kies twee zelfstandige naamwoorden en maak hier een zin mee.

.....

.....

3

Zoek ten minste vijf zelfstandige naamwoorden in het plaatje.

Schrijf ook het lidwoord op.

.....

.....

.....

4

Schrijf een spannend verhaal bij het plaatje.

Over wie gaat het? Waar is ze? Wat zou er kunnen gebeuren?

Gebruik ten minste vijf telwoorden. Zet daar een streep onder.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

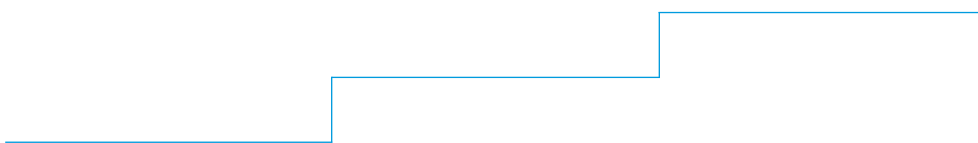
Hoofdstuk 3

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

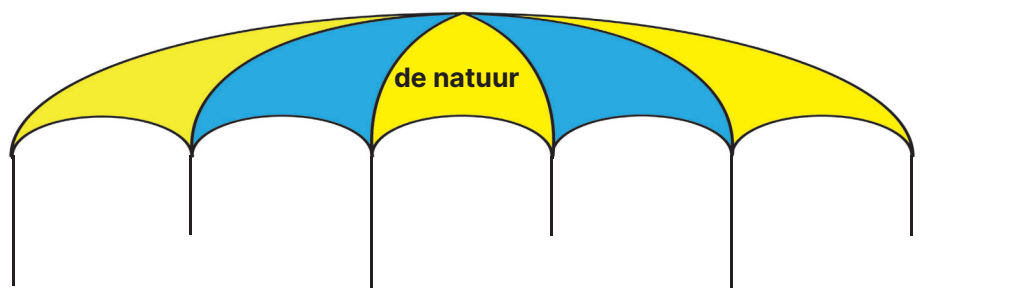
1 Vul woorden in.

Gebruik bij de woordparaplu woorden uit les 1, 3 en 4.

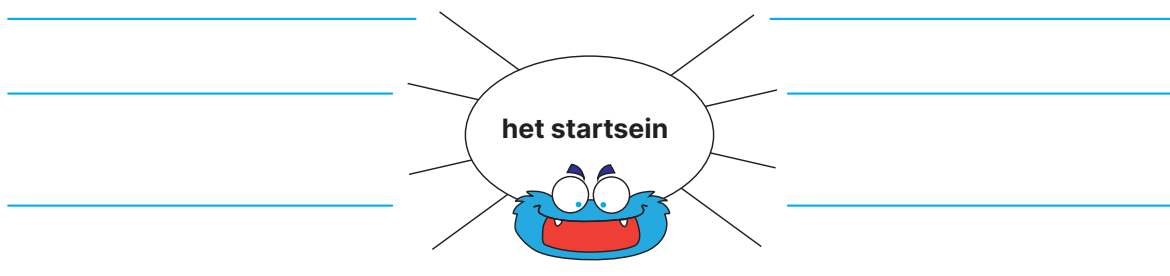
1

2

3

4 de specht

de reiger

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hoofdstuk 3

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van voor- en achtervoegsels.

1 Schrijf een spannend verhaal bij het plaatje.

Bedenk eerst over wie het verhaal gaat en wat er gebeurt.
Gebruik woorden met een voor- of achtervoegsel in je zinnen.

.....

.....

.....

.....

.....

2 Welk woord past bij de zin? Schrijf het op.

Het gaat om woorden met een voor- en/of achtervoegsel.

- Het meisje ligt op de grond en reageert niet als ik iets tegen haar zeg.
- Ik ben het niet met je eens.
- Ik vind het echt flauw dat hij zijn zusje niet wil helpen.
- Schape(n) kauwen hun eten nog een keer om het beter te kunnen verteren.
- Hij weet niet meer wat hij moet doen.
- Ik ben hier nog nooit geweest.
- Mijn luie stoel staat op een plekje waar veel schaduw is.

8 Zij richt elk jaar haar huis opnieuw in.

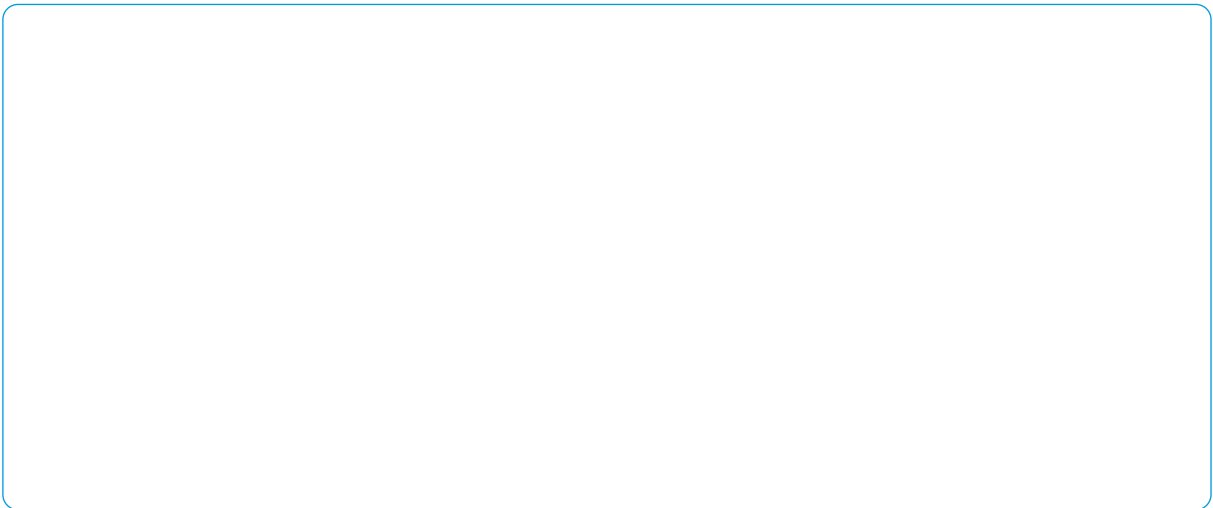
9 Ik kan dit apparaat niet in elkaar zetten, want de gebruiksaanwijzing
is weg.

10 Je kunt dit brood niet eten, het is veel te oud.

3 Teken het landschap en de dieren.

- 1 Lees de tekst.
- 2 Teken wat je leest.

Het is een boomloze vlakte met alleen wat dor gras. De zon brandt de hele dag genadeloos aan een wolkeloze hemel. Dieren zijn er wanhopig op zoek naar eten. Wetenschappers ontdekten er pas een tot nu toe onbekende diersoort. Het gaat om een soort kameleon. Normaal is hij kleurloos, maar bij gevaar wordt hij rood en komt er rook uit zijn oren. Deze rook is vanaf grote afstand zichtbaar.

4 Maak raadsels.

- 1 Kies vijf woorden met een voorvoegsel of achtervoegsel.
- 2 Maak er een raadsel over.
- 3 Laat je klasgenoot raden over welk woord het gaat.

.....

.....

.....

.....

.....

Hoofdstuk 4

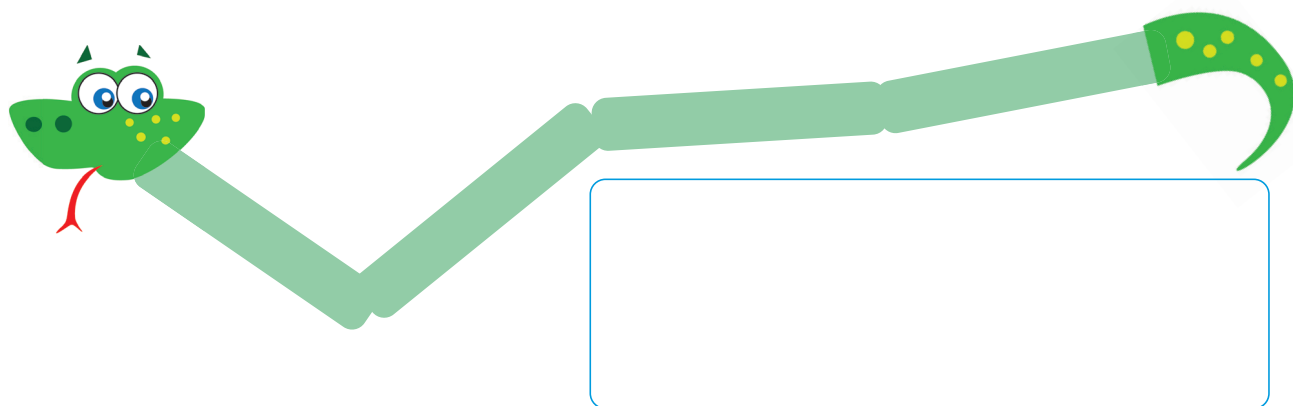
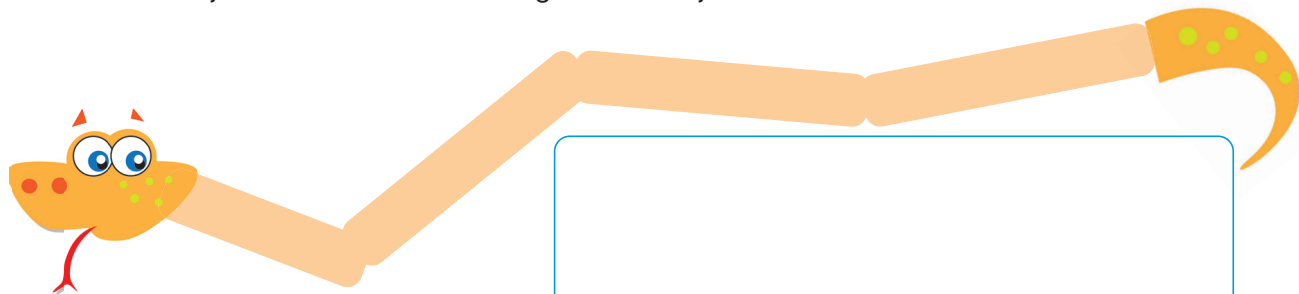
- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Schrijf in elke woordslang vier woorden. Maak er een tekening bij.

Kies woorden uit les 1, 3 of 4.

1 Schrijf in de eerste woordslang woorden bij *de spoedeisende hulp*.

2 Schrijf in de tweede woordslang woorden bij *de friettent*.

2 Welke woord past bij het beroep?

Kies woorden uit les 1, 3 en 4. Bedenk zelf nog meer beroepen.

Voorbeeld: de logopediste - het spraakgebrek

beroep

woord dat erbij past

de ongediertebestrijder

.....

de monteur

.....

de groenteboer

.....

.....

.....

.....

.....

3

Vul in.

1 de grapefruit

de kiwi

.....

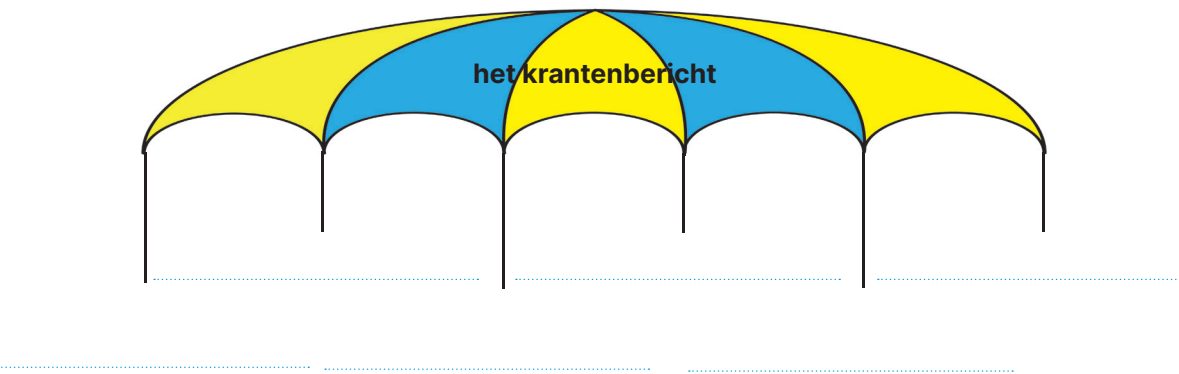
.....

.....

2

3

Blok 2

Taal verkennen

Hoofdstuk 4

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van bijvoeglijke naamwoorden, stoffelijk bijvoeglijke naamwoorden en bijvoeglijke naamwoorden die afgeleid zijn van een werkwoord.

1 Lees de zinnen.

- Onderstreep de bijvoeglijke naamwoorden. Schrijf daarna het tegengestelde van elk bijvoeglijk naamwoord op. Bedenk daarmee een tweede zin.

Voorbeeld: De magere hond heeft een baas met brede schouders.

- De boze vader gaf een harde trap tegen de deur.

.....

- De mooie prins kust het jonge prinsesje op haar spierwitte wang.

.....

- Op het leuke feestje zijn veel knappe gasten.

.....

- Bedenk nu zelf nog een eerste en tweede zin.

.....

.....

2 Maak drie zinnen met woorden met dezelfde beginletter.

Gebruik in elke zin vóór het zelfstandig naamwoord: één bijvoeglijk naamwoord en één werkwoord als bijvoeglijk naamwoord.

Voorbeeld: Twee trage trappelende torren liggen op de grond.

1

2

3

3

Los de raadsels op en bedenk zelf raadsels.

1 Geef antwoord op de raadsels. Schrijf het antwoord in één lange zin op. Gebruik daarbij uit elke zin van het raadsel een woord als bijvoeglijk naamwoord.

a Het is gemaakt van hout. Het is hoog op een poot. Het heeft een dak van riet.

Het is een *houten vogelhuis met een rieten dak op een hoge poot.*

b Het is gemaakt van ijzer. Het is heel stevig. Het sluit je tuin af die net geharkt is.

Het is een *stevig ijzeren hek rond je geharkte tuin.*

2 Bedenk nu zelf twee raadsels.

a Het is gemaakt van Het is

Het

Het is een

b Het is gemaakt van Het is

Het

Het is een

4

Schrijf een overdreven krantenbericht.

Kies een krantenkop of bedenk er zelf een. Gebruik bijvoeglijke naamwoorden, stoffelijk bijvoeglijke naamwoorden en werkwoorden als bijvoeglijk naamwoord.

Brand teistert boerderij | Automobilist scheurt over snelweg | Arts maakt enorme blunder

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoofdstuk 5

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

- 1** Maak het gedicht weer goed.
Er is verf op het gedicht gevallen.

Hoogtevrees

- Ik zit in de nok van de
.....
- Dat bevalt mij niet helemaal.
- Ik moet de hoogte vreselijk vrezen.
- Dat kun je in mijn lezen.
- Hoe kom ik pijlsnel naar benede?
- Op de trap loopt
.....
- Ik schat de hoogte op een meter of honderd.
- Oh nee, oh nee,
.....
- Dan komt de gids snel naar mij toe.
- Kom geef mij een hand,
.....
- Met knikkende knieën
.....
-
.....

2

Wat past bij elkaar?

Kies steeds twee, drie of meer woorden, waarvan jij vindt dat ze bij elkaar passen. Maak er een zin mee.

Kies uit: de stress | het bouwwerk | ergens tegen opgewassen zijn | het staal | gokken | de hoogte | de constructie | meten | verlichten | de omtrek | de donatie | het kapitaal | de oppervlakte | de stadspoort

Voorbeeld: Onze stadspoort is een indrukwekkend bouwwerk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

Maak een woordraadsel.

- 1 Schrijf twee woorden op die bij het eerste woord passen.
- 2 Schrijf ook een woord op dat er niet bij past.
- 3 Laat de opdracht door een klasgenoot maken.

Voorbeeld: de antenne | het geluid | de vuurtoren | de radio.

- a** tieren – – –
- b** gokken – – –
- c** verlichten – – –
- d** wit wegtrekken – – –
- e** suizen – – –
- f** krimpen – – –
- g** waggelen – – –
- h** te gast zijn – – –

4

Schrijf een verhaal bij het plaatje.

Gebruik de woorden voor vissoorten die je geleerd hebt. De titel heb je al.

Bleh, vis!

Handwriting practice area consisting of 18 horizontal dotted lines for writing a story.

A series of horizontal dotted lines for writing, arranged in a grid pattern across the page.

Hoofdstuk 5

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van de persoonsvorm in tegenwoordige tijd en verleden tijd.

1 Maak zinnen.

Gebruik in elke zin een goede persoonsvorm.

Let op: moet je de tegenwoordige tijd of verleden tijd gebruiken?

1 vroeger – mopperen

.....

2 nu – regelen

.....

3 in de middeleeuwen – veranderen

.....

4 op dit moment – wachten

.....

5 toen – barsten

.....

6 jaren geleden – stichten

.....

7 tegenwoordig – missen

.....

8 in de oudheid – rennen

.....

2

Vertel het verhaal.

- 1 Bekijk het stripje.
- 2 Schrijf er een verhaal bij in de tegenwoordige tijd. Gebruik woorden waaraan je kunt zien dat het tegenwoordige tijd is.
- 3 Schrijf dan een verhaal in de verleden tijd. Gebruik woorden waaraan je kunt zien dat het verleden tijd is.

a tegenwoordige tijd

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b verleden tijd

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

Schrijf woorden in de wolkjes.

- 1 Kies een werkwoord. Schrijf in één van de wolkjes een persoonsvorm verleden tijd. Schrijf in een ander wolkje een persoonsvorm tegenwoordige tijd.
- 2 Kies nog vijf werkwoorden en doe hetzelfde. Zorg dat er van elk werkwoord steeds twee wolkjes zijn, die verspreid over de pagina staan.
- 3 Laat je klasgenoot de wolkjes kleuren die bij elkaar horen.

ik vertrek

jullie vertrokken

4

Maak de puzzel.

Vul van elk werkwoord de goede persoonsvorm in. Je mag de tegenwoordige tijd en de verleden tijd gebruiken. Gebruik elk werkwoord één keer.

Kies uit: knopen | schrikken | duwen | vrezen | waggelen | wedden | dichten | dommelen

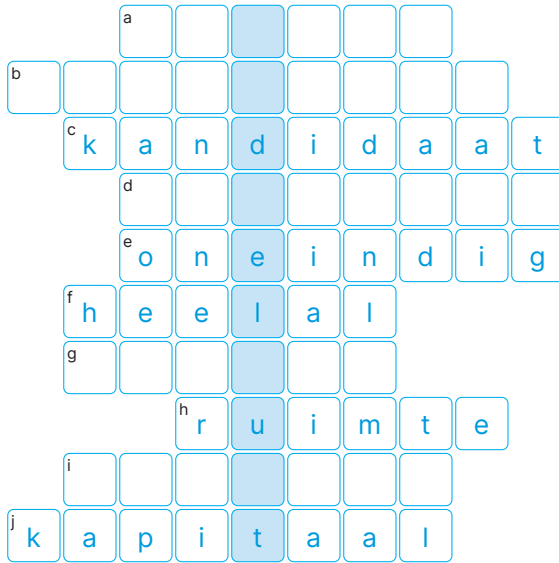
1				t				
			2	u				
3				i				
			4	m				
			5	e				
6				l				
			7	e				
			8	n				

Hoofdstuk 6

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Maak de puzzel.

- 1 Vul de woorden in de puzzel in.
Geef de omschrijving van de woorden die al ingevuld zijn.

- a Een dag en een nacht samen is een
- b Wat kan stromen, zoals water, is
- c
- d Met je benen uit elkaar staan noem je ... staan.
- e
- f
- g De gebieden dicht bij de evenaar, waar het altijd warm is, heten de
- h
- i een bol in het heelal, bijvoorbeeld de aarde
- j

2 Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes?

3 Wat betekent dit woord?
.....

2

Welke woorden zitten er verstopt?

1 Zoek acht woorden van dit hoofdstuk.

con	struc	ren
ver	wer	ren
ont	na	tie
uit	wed	me
ra	da	pen
thuis	vot	ging
deel	va	ten
er	roe	strijd

.....

.....

.....

2 Kies drie woorden en maak er een zin mee.

.....

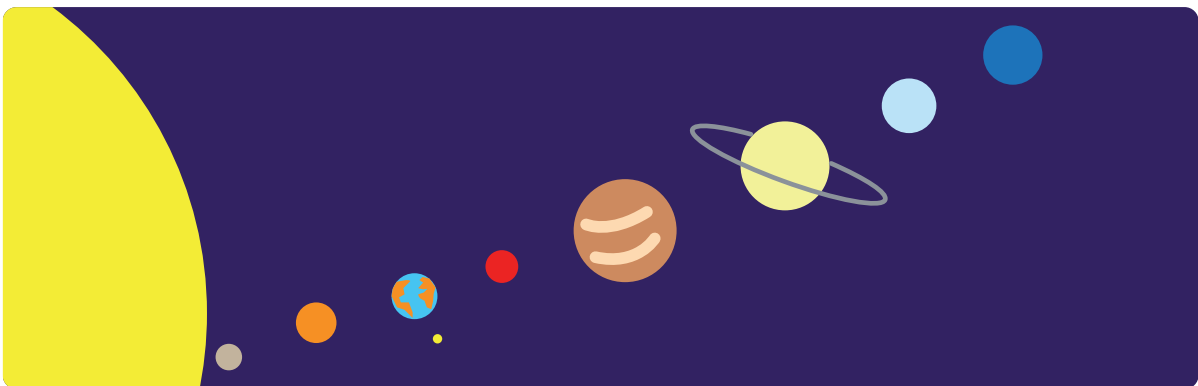
.....

.....

3

Bedenk zo veel mogelijk woorden bij het plaatje.

Je mag de woorden van les 3 gebruiken of zelf woorden bedenken die bij het heelal horen.

.....

.....

4

Bedenk rijmwoorden.

1 Bedenk bij elk woord ten minste drie rijmwoorden.

a de omelet

.....

b insmeren

.....

c het vriest dat het kraakt

.....

d ravotten

.....

e de leiding

.....

f zonnebaden

.....

2 Schrijf een gedichtje van ten minste acht regels. Gebruik de rijmwoorden.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Hoofdstuk 6

- Ik oefen drie manieren om de persoonsvorm in een zin te vinden.

1 Geef antwoord op de vragen.

Gebruik hele zinnen. Onderstreep de persoonsvorm.

- Ben jij bang voor het donker?
- Wil jij 's nachts een nachtlampje bij je bed?
- Kun je alleen in een tent slapen?
- Maken de nachteluiden je bang?
- Vraag je of er iemand bij je komt?

2 Onderstreep elke persoonsvorm.

Gebruik één van de drie manieren om de persoonsvorm te vinden. Maak dan de zin van Judith af.

De achtbaan

Judith en haar vader staan in de rij bij de achtbaan.
 Vorig jaar mocht ze er niet in. Toen was ze nog te klein.
 'Volgend jaar, dan mag je echt,' had haar vader beloofd.
 Nu kijkt Judith angstig omhoog. Gelukkig zijn ze nog niet aan de beurt.
 Maar de rij wordt steeds korter. Nu staan er nog maar een paar mensen voor hen.
 Nog één wagentje en nog een en dan is er geen weg terug.
 Judiths knieën knikken.
 Maar plotseling staat alles stil! 'Mensen,' roept een meneer.
 'Helaas mag er niemand meer in. Er is iets niet in orde.'
 Iedereen begint te schreeuwen en te mopperen.
 Judith grijpt papa's hand.
 'Kom pap, we gaan.'

Haar vader wil haar troosten: 'Volgend jaar gaan we er echt samen in.'

Judith kijkt nog eens naar de achtbaan en zegt:

.....

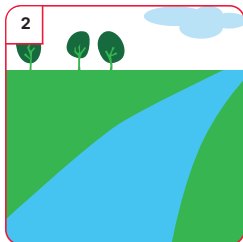
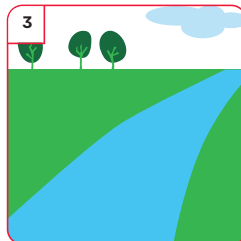
3

Maak het stripverhaal af.

1 Kijk naar de plaatjes. Teken plaatje 2 en 3 erbij.

2 Schrijf er een verhaaltje bij.

Zet de persoonsvormen in de verleden tijd en zet er een streep onder.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4

Maak vraagzinnen.

Zoek vier zinnen uit het stripverhaal van opdracht 3 waar je een vraagzin van kunt maken.

Onderstreep de persoonsvorm.

1

2

3

4

Hoofdstuk 7

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Welke woorden horen bij elkaar?

- 1 Zoek woorden die bij elkaar horen. Schrijf ze onder elkaar in het eerste rijtje.
- 2 Doe dit ook zo bij het tweede rijtje.
- 3 Schrijf daarna boven elk rijtje het onderwerp dat bij de woorden hoort.

Kies uit: nauwkeurig | de regisseur | de lens | de zoeker | een koud kunstje | monteren | in slow motion | met behulp van | ongeveer | de display | de geheugenkaart | de geluidsnabewerking

.....
.....
.....
.....
.....

- 4 Welke woorden blijven over? Schrijf ze hieronder op. Het zijn woorden die bij beide onderwerpen horen.

.....

.....

2 Wat is het tegengestelde?

Lees de woorden. Bedenk woorden uit hoofdstuk 7 die het tegengestelde betekenen.

aanzetten	onoplettend
de overvloed	onhandig
helder	groot
geheim blijven	compleet zijn

3

Lees de tekst en vul in.

Kijk naar de vetgedrukte woorden in elke zin. Bedenk een woord uit hoofdstuk 7 dat hetzelfde betekent en schrijf dat achter de zin.

1 Heb jij ook **ieemand die je heel erg bewondert**?

2 Uren kan ik naar een foto van haar **blijven kijken**.

3 In de winkel **kijk ik zoekend rond** bij de tijdschriften of ik haar ergens zie.

4 En het gebeurt nooit dat ze **niet door mij gezien wordt**.

5 En altijd ziet ze er even mooi en **deftig** uit.

6 Voor mij is er maar één. Het kan niet **net zo goed** een ander zijn.

7 Zij is namelijk echt **heel erg bijzonder**!

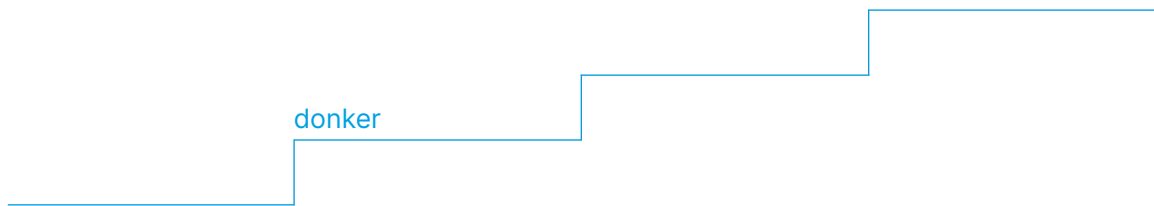

4

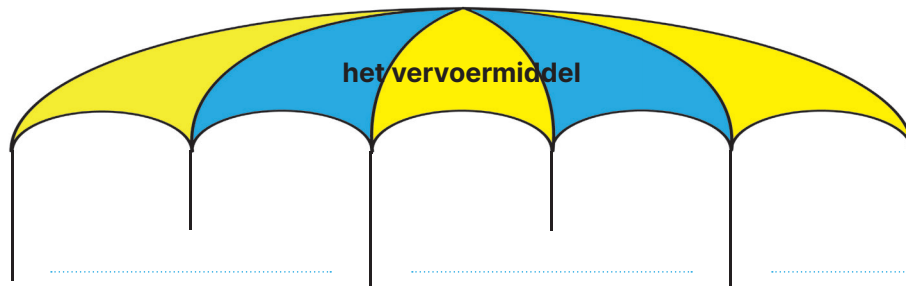
Vul woorden in.

Gebruik bij de woordparaplu woorden uit hoofdstuk 7 of bedenk zelf woorden.

1

2

.....

.....

3

.....

4 **gegarandeerd schoon water**

tekort aan water

.....

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing, arranged in a grid pattern across the page.

Hoofdstuk 7

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van het onderwerp in een zin.

1 Maak de zinnen af.

Schrijf de goede onderwerpen in de zinnen.

Kies uit: een hele verzameling taarten | de wedstrijd | de leerlingen van groep 6 | de jury | de plaatselijke bakker | de kinderen | die groenten | de juryleden | de voorzitter | Basisschool De Notenkraaker | een klein jongetje | het vreselijke schandaal | de voorwaarde

..... hield een actie voor een goed doel.

..... wilden een taartenbakwedstrijd houden.

..... was dat de taart werd gebakken met biologische

producten. De school had een eigen moestuin. Daarmee gingen

..... aan de slag. Ze haalden allerlei mooie producten uit de tuin:

appels, rabarber, peren, maar ook prei en spinazie.

Want passen ook goed in hartige taarten.

..... was op een maandag. Dus zal het in menig

huishouden op zondag een drukte van belang geweest zijn.

Die maandag zat al vroeg klaar.

was de voorzitter. kwam voorbij.

Van elke taart aten een klein stukje.

Aan het eind van de ochtend konden ze geen pap meer zeggen.

..... kon nog net een fantastische appeltaart tot

winnaar uitroepen. Maar toen stapte naar voren

en hij riep: 'Maar pap, die taart komt uit jouw eigen bakkerij!'

..... verscheen zelfs in de plaatselijke krant.

2

Maak van een werkwoord het onderwerp van een zin.

Een werkwoord kan ook het onderwerp van een zin zijn.
Maak zelf zinnen met een werkwoord als onderwerp.
Gebruik deze werkwoorden of verzin zelf werkwoorden:
zwemmen | dromen | winnen | verliezen

Voorbeeld: Fietsen is goed voor de gezondheid.

.....

.....

.....

.....

3

Schrijf een spannend verslag van de wedstrijd.

Kijk naar de plaatjes en schrijf je verslag. Onderstreep in elke zin het onderwerp.

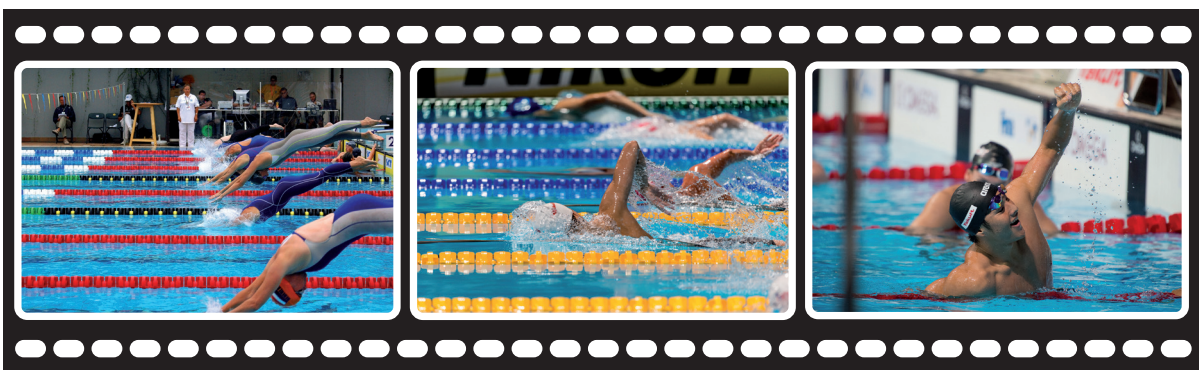
.....

.....

.....

.....

.....

4

Schrijf een instructietekst.

In dit hoofdstuk heb je geoefend met het herkennen en gebruiken van een onderwerp in een zin.

Schrijf nu zelf een instructietekst waarin je uitlegt wat een onderwerp is en hoe je het onderwerp kunt vinden.

Zorg dat de tekst er mooi en overzichtelijk uit ziet. Gebruik voorbeeldzinnen om je uitleg duidelijk te maken.

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing an explanatory text about subjects in a sentence.

A blank sheet of white paper with horizontal blue dashed lines, resembling a notebook page. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. The paper is set against a light pink background.

Hoofdstuk 8

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Zoek twee woorden bij elkaar.

- 1 Kies uit elk vak een woord en maak er een nieuw woord van.
- 2 Schrijf het nieuwe woord op en schrijf er een omschrijving bij.

aarde | geel | water | hulp | hoofd | zet |
af | vee

organisatie | stapel | donker | meel |
voer | zucht | pomp | gerecht

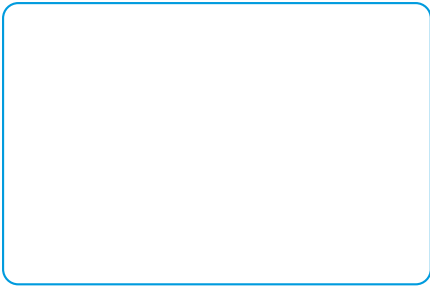
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2

Welk woord wordt bedoeld?

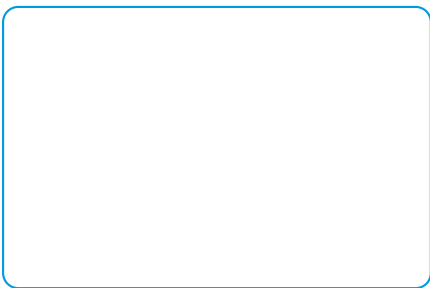
Teken de woorden. Schrijf ernaast wat het is.

1 planten die uit de aarde groeien

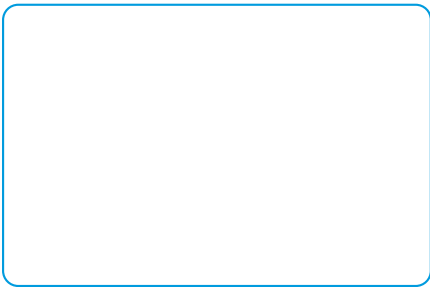
.....

2 prik die zorgt dat je niet ziek wordt

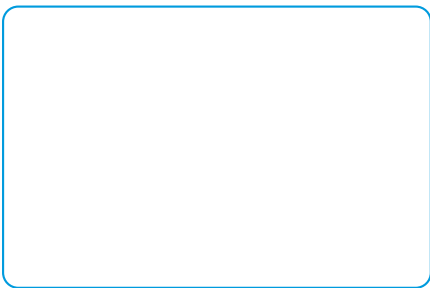
.....

3 net om je bed tegen de muggen

.....

4 bouw materiaal dat je in vormen kunt gieten

.....

3 Maak de puzzel.

1 Lees de zinnen. Welke woorden horen erbij? Schrijf ze in de puzzel.

- a** 'Waarom heeft Peter allemaal rode vlekjes?' vroeg zijn zusje.
- b** 'Die pompen zijn nodig om het water schoon te houden', zei de man van de hulporganisatie.
- c** 'Met dat rondje van rekbare stof lekt de kraan niet meer', zei de loodgieter.
- d** 'Wij eten voortaan alleen nog maar groente die we hier zelf in de tuin verbouwd hebben.'
- e** 'Dan moet je bij die groenteman zijn. Hij verkoopt het.'

2 Lees de woorden in de puzzel. Bedenk zelf zinnen bij de woorden.

f

g

h

i

j

a	a					n					
b	u	i					n				
c											
d											
e		r	h	a							
f	b	e	t	r	o	u	w	b	a	a	r
g	k	o	p	p	e	l	e	n			
h	z	o	n	n	e	c	e	l	l	e	n
i	m	e	c	h	a	n	i	s	c	h	
j	v	e	r	b	e	t	e	r	i	n	g

4

Welk woord past in de zin?

De vetgedrukte woorden staan in de verkeerde zin. Schrijf het goede woord achter de zin.

1 Door het prima werk van de **hygiëne** veranderde de jonge man in een deftige grijsaard.

.....

2 Toen de juf even weg was, was het **op het gebied van** een bende in de klas.

.....

3 De stemmen van de kinderen **fungeren** door de verlaten tunnel.

.....

4 Raoul schreeuwde het hardst, want hij is heel goed **binnen de kortste keren** rotzooi maken.

.....

5 Die oude vuilnisbakken **galmen** nu nog heel goed als trommels.

.....

6 Met de **grimeur** in de doucheruimte is het heel erg slecht gesteld.

.....

Hoofdstuk 8

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van onderwerp en persoonsvorm die bij elkaar horen.

1 Maak zinnen met een onderwerp en een persoonsvorm.

- Kies een zinsdeel uit het eerste vak en een woord uit het tweede vak. Maak er een zin mee. Doe dit vijf keer.
- Omcirkel in elke zin het onderwerp en onderstreep de persoonsvorm.

De drenkeling | Een bus vol toeristen | Een wonderbaarlijke ontmoeting | De gulzige gierigaard | De rare kromme zinnen

maken | redden | aankomen | straffen | geven | verrassen | durven | giechelen

- a
- b
- c
- d
- e

2 Maak samengestelde zinnen.

- Kies steeds twee zinnen die bij elkaar horen. Maak er een zin van met een voegwoord.
- Omcirkel in elke zin het onderwerp en onderstreep de persoonsvorm.

- a Er stonden pootjes in het beton. De handleiding is onduidelijk.
- b Ik snap de werking van dit apparaat niet. De gasten waren te laat.
- c Het hoofdgerecht werd koud. Het gewas stond er erg goed bij.
- d De aanleg van de spoorlijn is klaar. We kunnen nu sneller thuis zijn.
- e De veestapel van ons land is gegroeid. De poes was eroverheen gelopen.

- a
- b
- c
- d
- e

3

Schrijf een verhaal bij het plaatje.

Omcirkel in elke zin het onderwerp en onderstreep de persoonsvorm.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoofdstuk 9

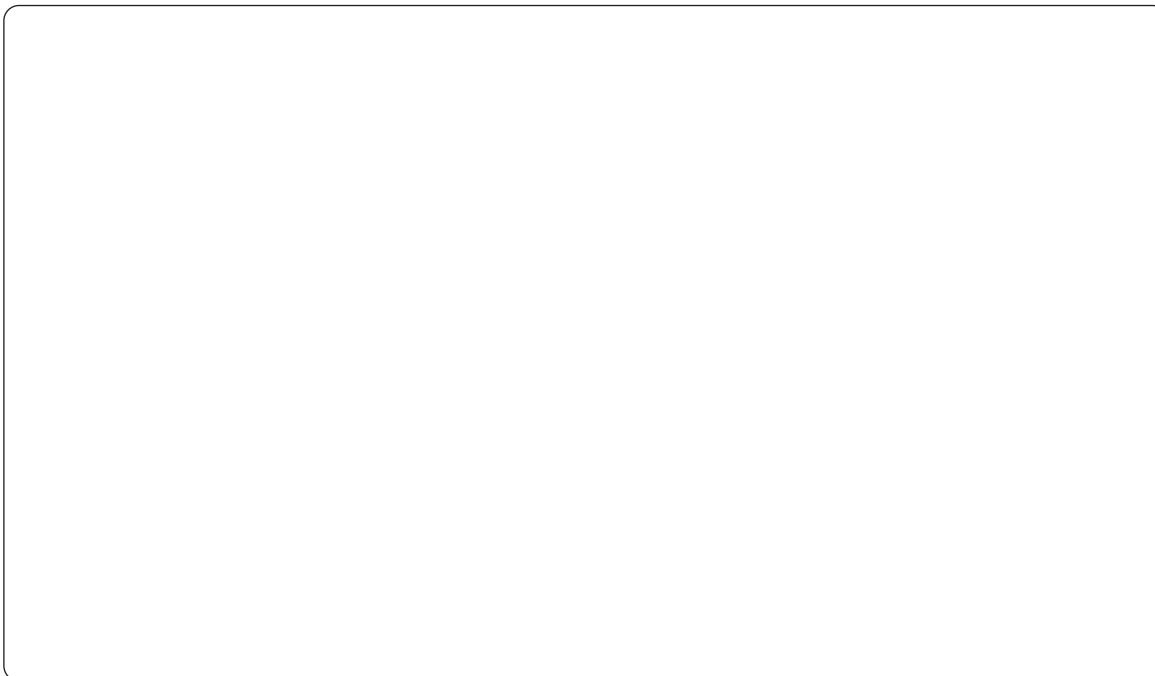
- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Teken en schrijf over verkeersregelaars.

1 Maak een tekening waarin je verkeersregelaars aan het werk ziet.

Laat zien: **de berm** | **de intocht** | **passeren** | **de verkeersregelaars** | **gespied** | **herkenbaar**

2 Schrijf een verhaal bij je tekening. Gebruik de zes woorden en kleur ze.

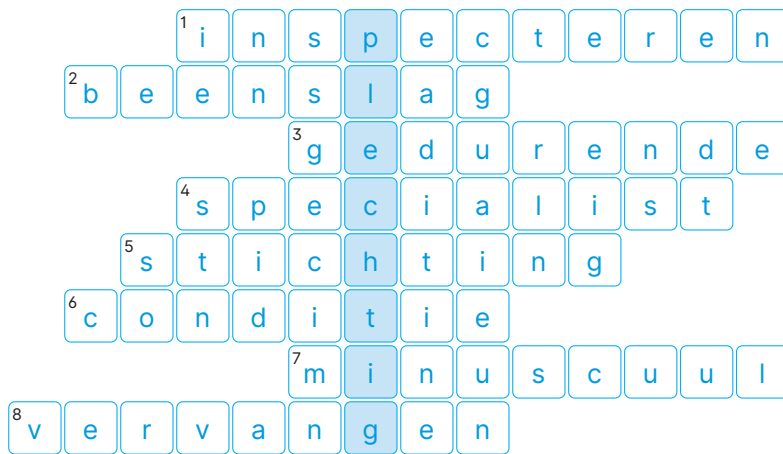

Handwriting practice lines consisting of ten horizontal dotted lines.

2

Maak de omschrijvingen bij de woorden in de puzzel.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes?

Maak een zin met dat woord.

.....

3

De lettergrepen van de woorden staan door elkaar. Lees de oproep en vul de woorden goed in.
Bedenk vijf leuke ONDERWATER-activiteiten en schrijf die erbij.

Kies uit: lewaonterderven | tеспetren | doenvol | tewebse | te vero kenma | lijknavoorme |
sinbaszwem

Ontdek het!

Op 10 juni is het zover. Dan vieren we in ons ons 25-jarig bestaan.

Komen jullie ook? Deelnemen kan vanaf 10 jaar, maar zwemdiploma A is verplicht.

We gaan natuurlijk flink Het programma zal

..... bestaan uit de volgende ONDERWATER-activiteiten:

1

2

3

4

5

Inschrijven voor dit feest kan van 30 april tot en met 30 mei.

De kosten bedragen € 5 per deelnemer.

Je ouders kunnen het bedrag door het

op bankrekening NL02 INGB 0001 8102 93. De tijden en het volledige programma staan

op onze

A blank sheet of white paper with horizontal blue lines, typical of a notebook page. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. The paper is centered on a light blue background.

Hoofdstuk 9

- Ik oefen het verdelen van een zin in zinsdelen.

1 Maak zinnen.

1 De zinsdelen staan door elkaar. Maak een zin met de zinsdelen.
Maak nog een zin door de zinsdelen te verplaatsen.

aan de haken

hangt

in de kleedruimte

onze zwemkleding

zin 1:

zin 2:

hebben

overlast

door de lekkage

wij

zin 1:

zin 2:

2 Bedenk zelf de zinsdelen en maak er twee zinnen mee.

zin 1:

zin 2:

2 Wat zie je op het plaatje? Bedenk vijf zinnen en schrijf die op.

Verdeel de zinnen in zinsdelen. Omcirkel het onderwerp en onderstreep de persoonsvorm.

1

2

3

4

5

3

Vervang het vetgedrukte zinsdeel door iets anders.

Schrijf de nieuwe zin eronder. Verdeel de zin in zinsdelen door strepen te zetten. Omcirkel het onderwerp en onderstreep de persoonsvorm.

1 Vanavond begint **de voorstelling** om acht uur.

.....

2 De bloemen staan prachtig **in de vaas**.

.....

3 **De vriend van de inbreker** had het geld verstopt in een brievenbus.

.....

4 **Aan de verslaggever** vertelt de astronaut over zijn ruimtevlucht.

.....

4

Maak zinnen.

1 Bedenk een onderwerp en twee andere zinsdelen.

onderwerp:

zinsdeel 1:

zinsdeel 2:

2 Maak drie zinnen met jouw zinsdelen.

.....

.....

.....

Hoofdstuk 10

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Kijk naar het plaatje. Schrijf het goede woord uit hoofdstuk 10 eronder.

Zoek nog twee woorden uit hoofdstuk 10 die erbij passen. Schrijf die er ook onder. Bedenk er dan zelf nog twee nieuwe woorden bij.

1

.....

.....

.....

.....

.....

2

.....

.....

.....

.....

.....

3

.....

.....

.....

.....

.....

4

.....

.....

.....

.....

.....

2

Lees de werkwoorden.

Schrijf de betekenis van het werkwoord erachter. Maak dan met elk woord een zin.

gunnen →

.....

klaarspelen →

.....

balsemen →

.....

bestuderen →

.....

verwonden →

.....

uitbreken →

.....

plannen →

.....

je prepareren →

.....

eisen →

3

Bedenk de omschrijving bij de woorden.

1 Maak de omschrijving af.

a de beschaving

De beschaving is de ontwikkeling van

.....

b de lichaamstaal

Lichaamstaal gebruik je als

.....

2 Bedenk nu zelf de omschrijving bij het woord.

a de leesbril

.....

b de schedel

.....

3 Kies twee woorden uit hoofdstuk 10. Schrijf de woorden en de omschrijvingen op.

a

.....

b

.....

4

Kijk naar het plaatje. Elk nummer is ongeveer het tegengestelde van een woord uit les 1, 3 of 4. Welk woord is dat?

Schrijf eerst het woord uit het plaatje op. Schrijf het tegengestelde woord ernaast.

woord uit les 1, 3 of 4

1
2
3
4

Hoofdstuk 10

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van persoonlijke voornaamwoorden.

1 Schrijf onder elk persoonlijk voornaamwoord het persoonlijk voornaamwoord dat erbij hoort. Gebruik die twee woorden samen in één zin.

Voorbeeld: Ik ben morgen de hele dag bij een tante van mij.

ik jij/je hij zij/ze wij/we jullie zij/ze

mij

1

2

3

4

5

6

7

2 Schrijf het verhaal korter op. Gebruik persoonlijke voornaamwoorden. Bedenk ook hoe het verhaal verdergaat. Schrijf het eronder.

Het is feest!

Noa is vandaag jarig. Noa is zenuwachtig. Noa en haar moeder gaan de tante van Noa ophalen. Noa en haar moeder zien de tante van Noa uit de trein stappen. De tante van Noa heeft een cadeau bij zich voor Noa. Noa wil nu gauw terug naar huis. Noa weet dat opa en oma al zitten te wachten op Noa. Opa en oma willen Noa ook heel graag feliciteren.

Het is feest!

.....

.....

.....

.....

.....

3

Maak de zinnen korter. Gebruik twee persoonlijke voornaamwoorden.

1 Kleur de persoonlijke voornaamwoorden en teken een lijn naar de woorden in de zin erboven waar ze naar verwijzen.

Voorbeeld: De tuinman snoeit de rozen van mijn buurvrouw.

Hij snoeit de rozen van haar.

a Mirjam zwaait naar haar vriend.

.....

b Mijn moeder en ik eten een boterham met jou en Michel.

.....

2 Bedenk nu zelf twee zinnen en doe hetzelfde.

a

.....

b

.....

4

Welk voorwerp zie je op het plaatje? Bedenk van wie dat kan zijn.

Maak twee zinnen. Gebruik in de tweede zin een persoonlijk voornaamwoord.

Voorbeeld:

Dit is het *schilderij* van *mijn oom*.

Hij heeft het aan mij gegeven.

1

Dit is het _____ van _____.

2

Dit is het _____ van _____.

3

Dit is de _____ van _____.

Teken zelf nog een voorwerp en maak de zinnen.

4

Dit is van

.....

Hoofdstuk 11

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Knip en plak de woorden!

Schrijf een samengesteld woord op.
Knip het woord in twee stukken. Elk stuk is een goed woord.
Bedenk bij elk stuk drie nieuwe woorden.

Voorbeeld:

steen	kool
steengoed	bloemkool
steenworp	zuurkool
steengrillen	spitskool

2 Wat betekent het?

Kijk naar het vetgedrukte woord en maak de zin af.
Bedenk daarna een zin met het vetgedrukte woord.
Schrijf die eronder.

- Als je iets **negeert**, dan
- Als je een hotelkamer **bespreekt**, dan
- Als je gaat **internetten**, dan
- Als je iets **vermengt**, dan
- Als je je in iets laat **onderdompelen**, dan

3

Maak de lettergrepenpuzzel.

In de puzzel zijn elf woorden uit dit hoofdstuk verstopt.

Zoek ze op en schrijf ze eronder.

	ge	tie		wa	sie	
tisch		gen	o	in		gi
struc	clu		ne		chu	gast
	bro	cep		boord	lie	
lijf	vrij		ren		men	dicht
ter		bak	gan	re		con
	ver	o		re	tie	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4

Bedenk een verhaal.

Gebruik ten minste zes woorden die hieronder staan.

Kies uit: de sloep | de stoommachine | de eerste klas | stuurboord | bakboord | gigantisch |
waterdicht | voldoen aan | fataal | de conclusie | onvoorstelbaar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoofdstuk 11

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van figuurlijk taalgebruik.

1 Letterlijk of figuurlijk?

Soms betekenen de woorden in een zin eigenlijk iets anders dan wat er staat, bijvoorbeeld in een spreekwoord. Zet een kruisje in het goede rijtje.

	letterlijk taalgebruik	figuurlijk taalgebruik
Mijn hart breekt als ik jou nooit meer zie.	☐	☐
Die pijl raakte hem in zijn hart.	☐	☐
Zij heeft een hart van goud.	☐	☐
Wat een flapuit! Hij heeft het hart op de tong.	☐	☐

2 Vul het goede woord in de uitdrukking in.

Kies uit de woorden die achter de zin staan.

- Iets aan de grote hangen. spiegel | kapstok | klok
- Zich aan een ander laten zien | spiegelen | storen
- De platlopen. deur | mat | kranten
- Elk heeft zijn kruisje. muisje | huisje | buisje
- Het schip verging met man en paard | koe | muis

3**Zoek de fout in de uitdrukking.**

Streep het foute woord door en schrijf het goede woord erachter.

Voorbeeld: Op één ~~arm~~ liggen. *oor*.....

- 1 Iemand van het tafeltje naar de muur sturen.
- 2 Dat is een storm in een kop koffie.
- 3 Een kind kan de vaat doen.
- 4 Een boom van een meid.
- 5 De hond uit de boom kijken.
- 6 Dit is geen zuivere thee.
- 7 Avondrood, water in de vijver.
- 8 Het is vervelend, maar je moet even door de zoete appel heen bijten.

4**Welk spreekwoord of uitdrukking hoort bij de zin?**

Schrijf de goede letter achter de zin. Maak daarna met de letters een woord.

- 1 Joris heeft twee doelpunten gescoord. Hij is heel blij.
 - 2 Jeroen is echt de man van mijn dromen.
 - 3 Eerst versliep ik me, toen was m'n band lek en daarna struikelde ik over een bananenschil.
 - 4 Wat een geluk! Ik ben gekozen voor de selectie van turnen!
 - 5 Dat meisje is net zo eigenzinnig als haar moeder.
 - 6 Weer een dichte deur. Voortaan neem ik een sleutel mee.
- s** De prins op het witte paard.
h Door schade en schande wordt men wijs.
a Hij is zo trots als een pauw.
c Een ongeluk komt nooit alleen.
e Zo moeder, zo dochter.
d Ik mag m'n handen dichtknijpen.

Het woord is:

Blok 6

Woordenschat

Hoofdstuk 12

- Ik oefen de betekenis van nieuwe woorden uit les 1, 3 en 4.

1 Maak van twee woorden een nieuw woord.

Bedenk eerst welke woorden bij de omschrijvingen horen.

Schrijf daarna het nieuwe woord erachter.

Denk ook aan het goede lidwoord bij de zelfstandige naamwoorden.

Voorbeeld: niet achter + een onderdeel van de maaltijd.

↓ ↓
voor gerecht = het voorgerecht

1 gereedschap van een timmerman + een grote roofvis	=	
2 niet aan + iemand iets sturen	=	
3 zintuig waarmee je kunt zien + zo fel dat je even niets ziet	=	
4 knaagdieren met lange oren + een dutje	=	
5 klaar + spullen	=	

2 Bedenk stapelzinnen.

Kies een woord uit dit hoofdstuk.

Bedenk daarmee een korte zin.

Maak de zin langer door er een ander woord uit dit hoofdstuk voor te zetten.

Probeer je zin zo lang mogelijk te maken.

Doe dit nog een keer.

Voorbeeld:

Dit is een grill.

Dit is de baars op een grill.

Dit is de karaf naast de baars op een grill.

.....
.....
.....

3

Vul de woordtrap en de woordparaplu in.

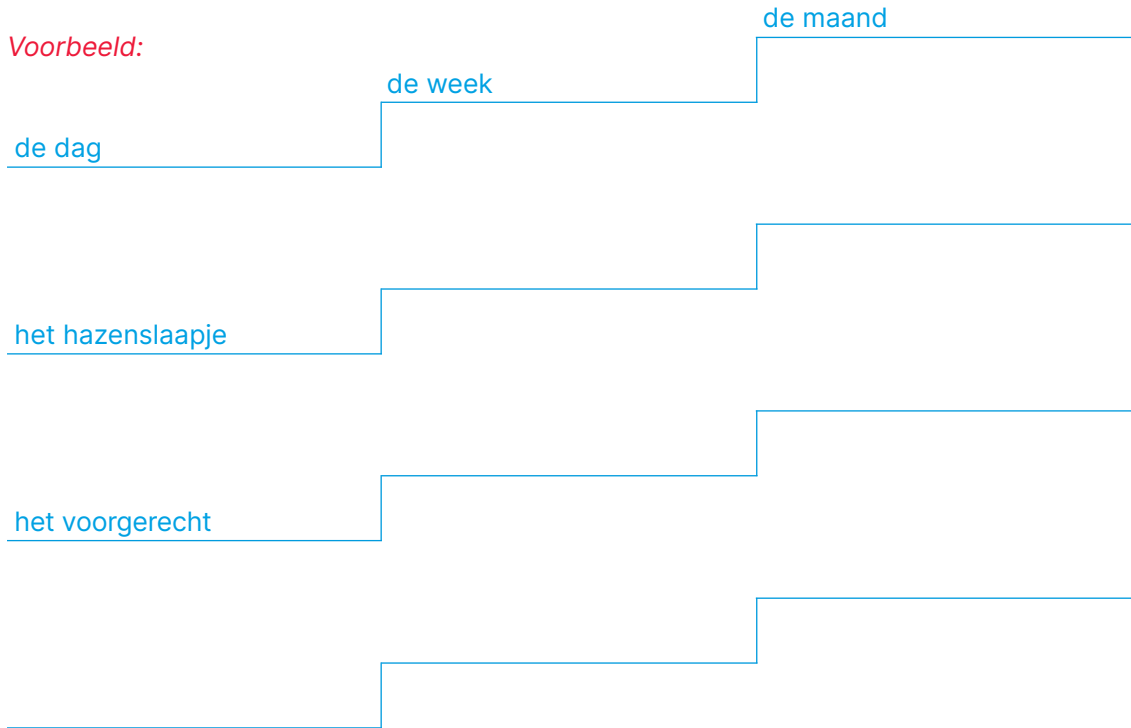
1 Bekijk de woordtrappen.

Bedenk welke woorden op de treden komen. Schrijf ze op.

Bedenk bij de laatste trap zelf woorden.

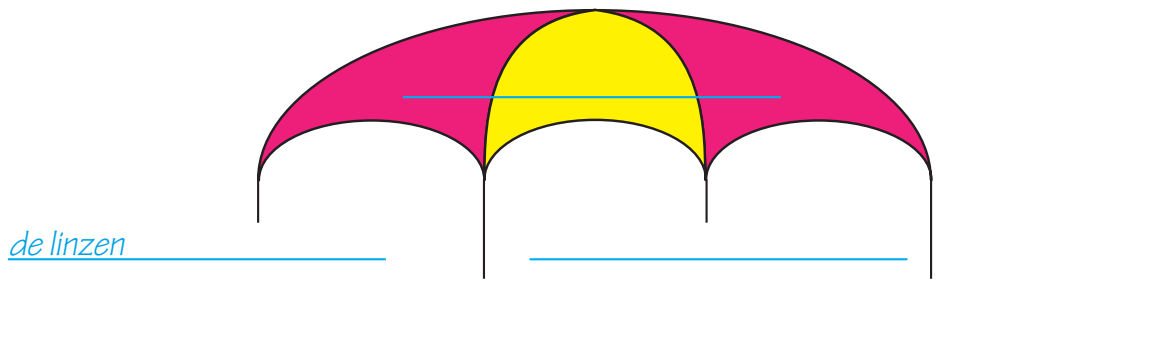
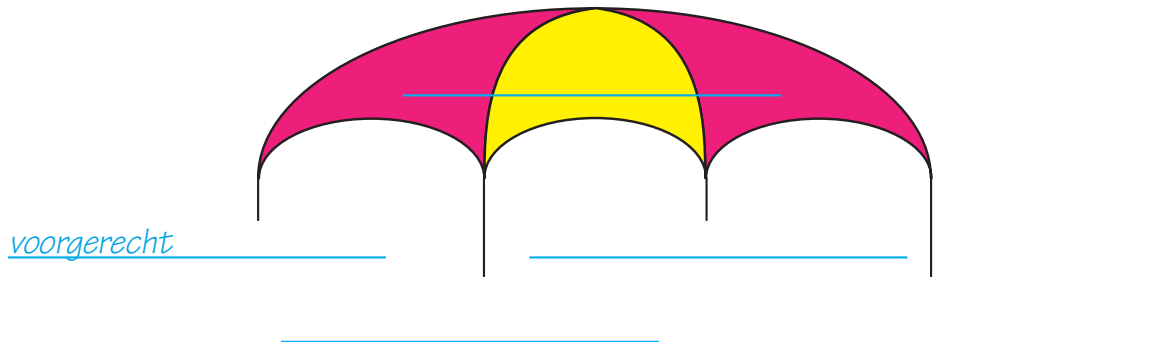
Gebruik ten minste één woord uit dit hoofdstuk.

Voorbeeld:

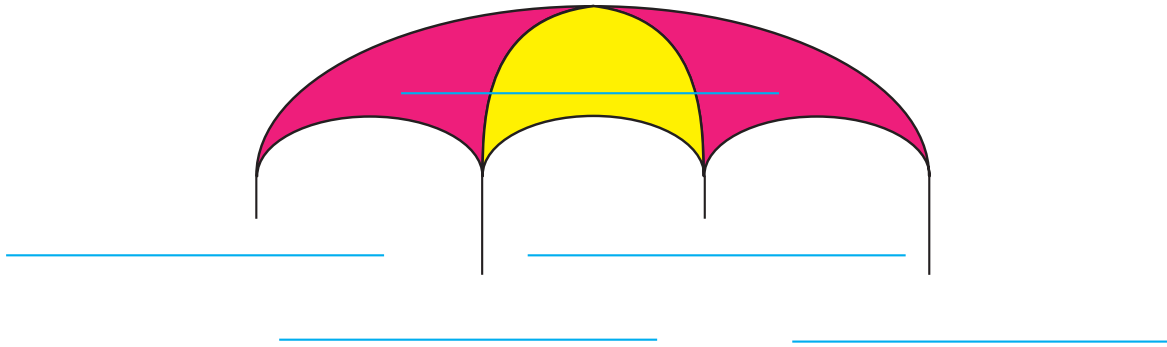

2 Kijk naar de woorden onder de woordparaplu.

Bedenk welke woorden op de schrijflijnen moeten komen. Schrijf ze op.

3 Vul zelf woorden uit dit hoofdstuk in die bij elkaar passen.

4 **Bedenk het tegengestelde.**

Schrijf het woord erachter. Het woord komt uit dit hoofdstuk.
Bedenk steeds met beide woorden een zin.

1 duidelijk -

.....

.....

2 negatief -

.....

.....

3 produceren -

.....

.....

4 modern -

.....

.....

5 afgrijselijk -

.....

.....

A series of horizontal dotted lines for writing, arranged in a grid pattern across the page.

Hoofdstuk 12

- Ik oefen het herkennen en gebruiken van de onregelmatige trappen van vergelijking.

1 Maak goede zinnen.

Kies uit elk vak een stukje.

Ik houd
Maar ik houd nog
Het

meer
veel
meest

van patat met appelmoes.
houd ik van spruitjes met patat.
van spruitjes.

.....

.....

.....

Ik word
Maar om kindermishandeling
word ik nog
Het

bozer
meest boos
boos

op dierenmishandelaars.
hoor!
word ik om alle oorlogen in de
wereld.

.....

.....

.....

2**Vul het goede woord in.**

Denk aan de onregelmatige trappen van vergelijking.

1 Ik ga naar de film.

2 Mijn zusje gaat bowlen.

3 Het gaat met mij, dank u wel.

4 Over een paar weken zal het nog gaan.

5 Er valt regen de laatste tijd.

6 Dit is het jaar waarin de regen is gevallen.

3**Zet het verhaal in de goede volgorde.**

Denk aan de volgorde bij de trappen van vergelijking.

1 Ik heb er uiteindelijk meer plezier in gekregen.

2 Maar juf zegt dat het dan nog beter gaat met spelling.

3 We kregen vrij veel huiswerk.

4 Door te oefenen krijg je de beste resultaten.

5 Wij hebben dit jaar goed ons best gedaan op school.

De goede volgorde is:

4 Schrijf een gedicht voor je beste vriend of vriendin.

Gebruik de volgende zes woorden: **graag | liever | liefst | erg | erger | ergst**

Lieve ... ,

Handwriting practice area consisting of 20 horizontal dotted lines for writing a poem.

A series of horizontal dotted lines for writing, arranged in a grid pattern across the page.

Colofon

Auteurs

Maria Hetty van den Berg
Tamara van den Berg
Jannie van Driel-Copper
Irene Engelbertink
Marjanne van Gamen
Wies Gloudemans
Jeannette Miš
Cokky Stolze-van der Vegte
Saskia Tromp-Lantman
Gerda Verhey
Anne Coos Vuurmans

Redactie

Projectteam ThiemeMeulenhoff

Vormgeving

Flowdesign, Utrecht

Opmaak

Crius Group

Beeldverwerking

Eduardo media

Illustraties

De Boer illustraties

Foto's

Shutterstock

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt slimme flexibele leeroplossingen met een persoonlijke aanpak. Voor elk niveau en elke manier van leren. Want niemand is hetzelfde.

We combineren onze kennis van content, leerontwerp en technologie, met onze energie voor vernieuwing. Om met en voor onderwijsprofessionals grenzen te verleggen. Zo zijn we samen de motor voor verandering in het primair, voortgezet en beroepsonderwijs.

Samen leren vernieuwen.

www.thiememeulenhoff.nl

ISBN 978 90 06 15299 9

Versie 1.2

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is volledig CO₂-neutraal geproduceerd.

Het voor deze uitgave gebruikte papier is voorzien van het FSC®-keurmerk.

Dit betekent dat de bosbouw op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

Taal

Pluswerk • Groep 6

9 789006 152999